

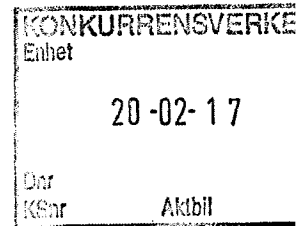
**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 32

DOM
2020-02-17
Meddelad i Stockholm

Mål nr
19630-19

Sida 1 (15)

SÖKANDE

Iskraemeco

Ombud: Advokat Maria Lidbom och Jur.kand. Alexander Rappe
Advokatfirman LA Partners Aktiefbolag
Box 487
201 24 Malmö

MOTPART

Vattenfall Eldistribution AB, 556417-0800
169 92 Stockholm

Ombud: Advokat Anna Ulfsson och Jur.kand. Jonatan Wahlberg
Advokatfirman Ulfsson AB
Box 5102
102 43 Stockholm

SAKEN

Upphandling inom försörjningssektorerna

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 1161248

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: avd32.fst@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt	-	måndag–fredag 08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Vattenfall Eldistribution AB (Vattenfall) genomför en upphandling av nästa generations smarta elmätare, PUMA Ref. ND-Av-02405 (upphandlingen), genom ett förhandlat förfarande enligt lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Upphandlingen är uppdelad i två paket, paket 1 avser bl.a. design, konstruktion, utveckling, integration, konfiguration och tester av elmätarlösningen, liksom leverans av två kategorier av elmätare. Paket 2 omfattar bl.a. all planering, resursallokering, installation och återvinning av nya respektive gamla elmätare och infrastruktur. I underrettelse om tilldelningsbeslut informerades Iskraemeco, som varit en av anbudsgivarna, att två andra anbudsgivare tilldelats kontrakt i paket 1 och paket 2.

Iskraemeco (bolaget) ansöker om överprövning av upphandlingen och yrkar att upphandlingen i första hand ska göras om och i andra hand rättas på så sätt att alla anbud utvärderas på nytt.

Vattenfall bestrider bifall till ansökan om överprövning.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Utgångspunkter för prövningen

Enligt 4 kap. 1 § LUF ska upphandlande enheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Av 20 kap. 6 § LUF framgår att om den upphandlande enheten har brutit mot någon av de grundläggande principerna i 4 kap. 1 § eller någon annan

bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

I mål om överprövning av upphandling är det den sökande parten som på ett klart sätt ska ange på vilka omständigheter och grunder talan grundas och domstolens prövning är begränsad till de grunder som parten har åberopat (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Utvärdering av anbuden i kombination

Den nu aktuella upphandlingen rör upphandling av två olika paket, 1 och 2. I utvärderingsmodellen i upphandlingsdokumentet (5.1.1) anges bl.a. följande avseende hur utvärderingen av dessa två paket kommer att göras.

”The tender(s) will be evaluated according to the most economically favourable tender for Package 1 and 2 as a combination. Depending on the solution provided by Suppliers in Package 1, different amounts of components and work may be required of the Suppliers in Package 2 thus affecting the total price for Package 2. As a consequence, the evaluation of the total price of both Packages will be based on the tenders received in the other Package in order to establish the most economically favourable tenders in combination.”

Bolaget har anfört att det utifrån upphandlingsdokumentet är oklart hur anbuden i de olika paketen skulle komma att kombineras och att utvärderingsmodellen därför strider mot transparens- och likabehandlingsprincipen. Till stöd för det anför bolaget bl.a. följande. I upphandlingen har det varit möjligt att lämna anbud på antingen paket 1, eller på paket 2 eller på både paket 1 och 2. I upphandlingsdokumentet framgår att paket 1 och 2 först ska utvärderas separat samtidigt som det framgår att anbudsgivarnas lösning avseende paket 1 kan påverka vilka komponenter och tjänster som behövs

avseende paket 2. Det går därmed inte för en anbudsgivare att förutse ens vilka komponenter och tjänster som kommer att utvärderas i paket 2. Därtill har den upphandlande enheten uppställt ett krav på att 15 miljoner SEK kommer att adderas på respektive anbud för paket 1 och paket 2 om anbudet inte är en del i ett kombinerat anbud för båda paketen. Vattenfall har inte beskrivit vad ett kombinerat anbud är. Att det rör sig om ett kombinerat anbud när kombinationen av paket 1 och 2 kan hämtas från ett och samma anbud framgår först av Vattenfalls yttrande och inte av upphandlingsdokumentet och är därför inte något som anbudsgivarna kunnat beakta vid utformningen av sina anbud. Trots detta förtydligande är det otydligt hur utvärderingen kommer att gå till. Det blir ännu mer otydligt med tanke på att anbudsgivarna har kunnat lämna mer än ett anbud på varje paket. Utvärderingen öppnar närmast upp för att Vattenfall i realiteten skulle kunna påverka vilken poäng ett anbud får beroende på hur kombinationen av delarna görs. Vattenfall har inte heller i efterhand visat hur utvärderingen eller kombinationen av anbud gått till. Det går därför inte att utesluta att Vattenfall i realiteten har förbehållit sig fri prövningsrätt.

Vattenfall har å sin sida anfört bl.a. följande. I upphandlingsdokumentet framgår på ett klart och tydligt sätt att paket 1 och paket 2 kommer att utvärderas kombinerat. Vidare framgår hur den kombinerade utvärderingen kommer att ske. Olika elmätare, som upphandlas inom ramen för paket 1, har olika slag av tekniska lösningar. Beroende på vilken lösning som väljs ut inom ramen för paket 1 påverkar det därför vilken mängd komponenter och arbete som kommer att behövas inom ramen för installationsarbetena i paket 2. Vattenfall har därmed inte heller kunnat avgöra exakt vilka komponenter och tjänster som utvärderas i paket 2. Det har helt enkelt varit beroende av vilka anbud, och vilka lösningar, som kommer in i paket 1 och utfallet av utvärderingen i denna del. Detta är heller inget som är främmande för branschen. Det är en omfattande upphandling och utvärderingen av anbuderna är komplex. Att man inte kan säga på förhand exakt vilken kombination som

kommer visa sig vara den ekonomiskt mest fördelaktiga är själva poängen med att upphandla på det sätt som Vattenfall har valt. Att upphandlingen är komplex innebär dock inte att den lämnar utrymme för godtycke. Hur påslaget ska göras är även tydligt beskrivet i upphandlingsdokumentet och påslaget har gjorts på samma sätt för alla anbudsgivare. De frågor som bolaget har avseende påslaget är inte grund för ingripande i upphandlingen utan hade istället lämpat sig väl att ställa under anbudsfasen. I upphandlingsdokumentet framgår tilldelningskriterierna och dess relativa viktning för båda paketen och likabehandlings- och transparensprincipen är därför uppfyllda.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Den upphandlande enheten har stor frihet att bestämma den utvärderingsmodell som på ett godtagbart sätt kan leda till att den upphandlade tjänsten eller varan motsvarar det behov som motiverade upphandlingen. Ett förfrågningsunderlag måste emellertid vara så klart och tydligt utformat att en leverantör kan avgöra vad som har betydelse vid upphandlingen. En utvärderingsmodell ska vara utformad så att den leder till ett rättvisande resultat. Alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer ska kunna tolka informationen på samma sätt. De skiftande förhållandena som förekommer i det ekonomiska livet gör dock att även förfrågningsunderlag och utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade får godtas under förutsättning att de principer som bär upp offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds förnär. Den omständigheten att anbudsgivare genom att endast ta del av förfrågningsunderlaget inte fullt ut kan förutse utfallet av utvärderingen av sitt anbud medför inte att utvärderingsmodellen brister i transparens (jfr EU-domstolens avgörande i mål C-19/00 SIAC Construction, RÅ 2002 ref. 50 och Kammarrätten i Stockholms dom den 3 juli 2009 i mål nr 3014-09).

EU-domstolen har därtill i mål C-6/15 TNS Dimarso slagit fast att en upphandlande myndighet inte är skyldig att i upphandlingsdokumentet upplysa potentiella anbudsgivare om den bedömningsmetod som den tillämpar för att konkret värdera och klassificera anbuden enligt de tilldelningskriterier och den relativa viktning av dessa kriterier som fastställts i upphandlingsdokumentet.

Vattenfall har i nu aktuell upphandling valt att dela upp upphandlingsföremålet i två separata paket. Detta i syfte att få in anbud för flera olika lösningar som uppfyller kraven på det föremål som Vattenfall avser upphandla. För att identifiera de ekonomiskt mest fördelaktiga anbuden utvärderas anbuden för paket 1 och 2 i kombination. En sådan uppdelning av upphandlingen leder till att det inte går att förutse exakt hur anbuden kommer att kombineras innan anbuden kommit in och de olika lösningarna presenterats. Vattenfall har emellertid i upphandlingsdokumentet angett att anbuden för de olika paketen kommer att utvärderas kombinerat samt hur utvärderingen kommer att gå till. Den upphandlande enheten har även angett tilldelningskriterier samt dess relativa viktning för båda paketen. Förvaltningsrätten anser mot denna bakgrund att utvärderingsmodellen i denna del, även om denna medför vissa svårigheter för anbudsgivarna att förutse exakt hur anbuden kommer att kombineras, inte innebär att transparensprincipen träds förnär. Förvaltningsrätten noterar vidare att bolaget inte har begärt något förtydligande från Vattenfall innan anbudet lämnades trots att anbudsgivarna enligt upphandlingsdokumentet haft möjlighet att göra detta om de ansett att upphandlingsdokumentet är oklart. Förvaltningsrätten anser inte heller att vad bolaget uppgett i denna del innebär att utvärderingsmodellen strider mot likabehandlingsprincipen. Vad bolaget anfört föranleder därmed inte något ingripande i upphandlingen från domstolen.

Poängsättning av utvärderingskriterierna och priset

För att fastställa vilka anbud som är de ekonomiskt mest fördelaktiga utifrån pris och kvalitet har Vattenfall ställt upp ett antal utvärderingskriterier för de olika paketen som ska utvärderas och poängsättas. För paket 1 anges som första kriterium "Total cost of ownership during twelve years" och för paket 2 anges "Total cost of ownership during the roll-out". I upphandlingsdokumentet presenteras sedan hur bedömningen av dessa kriterier kommer att göras där den totala kostnaden kommer att omvandlas till poäng utifrån en linjär skala där kostnader för samtliga anbud jämförs.

Utöver kriteriet pris i utvärderingsmodellen kan anbudsgivarna för paket 1 bl.a. få poäng utifrån kriterier under rubrikerna "Meter", "Meter Infra & Data Communication", "Data Collection System", "Non-functional" och "Security". Till dessa kategorier har bifogats formulär i vilka kriterier ställts upp där anbudsgivaren ska svara om de uppfyller, delvis uppfyller eller inte uppfyller kriterierna. Vidare anges i upphandlingsdokumentet att anbudsgivaren har att beskriva hur denne uppfyller kraven eller inte uppfyller kraven eller delvis uppfyller kraven och om möjligt även föreslå en alternativ lösning och funktion för att uppfylla kraven. I upphandlingsdokumentet anges vidare att utvärderingen av varje kriterium kommer att baseras på anbudsgivarens svar, kompletterat med Vattenfalls egen bedömning som baseras på informationen i de efterfrågade beskrivningarna och annan relevant information i anbudet.

Bolaget menar att poängsättningen av priset och utvärderingskriterierna strider mot transparensprincipen. Till stöd för detta anför bolaget följande. En sådan relativ utvärdering avseende priset som Vattenfall använder är inte transparent och riskerar att leda till att det inte blir det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet som antas. Modellen innebär att ett anbud som på grund av bristande kvalitet inte kommer att vinna upphandlingen ändå kan

påverka poängsättningen. Modellen innebär också att det anbud som har lägst pris kommer ha en avgörande betydelse för hur poängen för övriga anbud fördelas. En sådan modell är såväl oförutsebar som bristfällig. Det går inte heller att utläsa för vad anbudsgivarna kommer att erhålla poäng, eller vad som krävs för att få poäng eller för att få en viss poäng. Modellen kompliceras ytterligare av att priset för paket 2 är beroende av vilken lösning som har valts avseende paket 1. Det har därmed inte varit möjligt för anbudsgivarna att förutse vilken poäng som deras anbudspris kommer att ges eller vad som krävs för att tilldelas kontrakt. Detta i kombination med oklarheterna avseende kombinationen av anbuden och otydligheten avseende vilka anbud som straffas med ett påslag om 15 miljoner kronor har gjort att modellen inte är transparent.

Vattenfall har därtill inte gett någon vägledning vid poängsättning av utvärderingskriterierna och var gränsen går mellan att dessa är uppfyllda, delvis uppfyllda eller inte uppfyllda. Det anges följaktligen inte hur det vid utvärderingen ska skiljas på eller var gränsen går mellan delvis uppfyllt och uppfyllt eller inte uppfyllt. Exempelvis anges att ”AMI components and the communications network SHOULD demonstrate resilience against attacks”. Det framgår inte vad den upphandlande enheten har för avsikt att bedöma eller vad det är anbudsgivarna ska beskriva i sina anbud för att uppfylla eller till viss del uppfylla kravet. Det är även otydligt och vagt formulerat och det går inte att utläsa vad som menas med ”resilience”. När det gäller betygsättningen av kraven i kravspecifikationen så ges ingen ledning i upphandlingsdokumentet om vad som utgör en miniminivå för vad som minst kan förväntas för att kravet ska uppnås och vad som därutöver utgör ett mervärde och som kan leda till ett bättre betyg. Det är därmed otydligt hur utvärderingen ska gå till och anbudsgivare kan på ett godtyckligt sätt komma att behandlas olika.

Vattenfall menar istället att poängsättningen av priset och utvärderingskriterierna inte strider mot transparensprincipen eller någon annan grundläggande princip. Vattenfall anför till stöd för detta bl.a. följande. Det finns inte något generellt förbud mot att tillämpa en relativ modell vid utvärdering av priset förutsatt att den anbudsjämförelse som tillämpas står i överensstämmelse med de grundläggande principerna. I detta fall har anbudet jämförts med användning av en linjär modell, där lägst pris har fått högst poäng och högst pris har fått lägst poäng. Modellen är utformad med fast betyg för anbudet med lägst pris och efterföljande viktning om 50 procent. Modellen är klart och tydligt presenterad i upphandlingsdokumentet. Den information som getts är fullt tillräcklig för att en normalt aktsam och omsorgsfull leverantör ska kunna utforma och lämna sitt mest konkurrenskraftiga anbud med avseende på offererat pris.

Utvärderingskriterierna är därtill klart och tydligt beskrivna i upphandlingsdokumentet och beskrivningen av utvärderingsmodellen uppfyller med god marginal de krav som ställs på transparens. Genom att ange de utvärderingskriterier som poängsätts och den relativa viktningen av dessa har Vattenfall möjliggjort för samtliga anbudsgivare att förutse vilka kriterier som poängsätts. Det torde inte utgöra någon svårighet för en anbudsgivare att besvara om kriterierna är uppfyllda eller inte, eller i förekommande fall delvis uppfyllda. En anbudsgivare, som ju är verksam i branschen kan exempelvis avgöra vad som menas med ”resilience against attacks” och om påståendet stämmer in på den produkt som offereras. Poängsättningen av utvärderingskriterierna strider därmed inte mot någon av de upphandlingsrättsliga principerna. Vattenfall har inte en skyldighet att förklara vad som krävs för att få ett särskilt betyg eller poäng. Vidare kan konstateras att den självskattning bolaget har gjort av sin uppfyllelse av börkraven i paket 1 i princip fullständigt överensstämmer med den bedömning Vattenfall har gjort. Bolaget har inte heller ställt någon fråga kring detta, vilket de borde gjort om det varit otydligt.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Vid utvärdering av anbudet har Vattenfall använt en relativ utvärderingsmodell där värderingen är beroende av andra anbud. Det står den upphandlande myndigheten fritt att använda sig av en sådan relativ utvärderingsmodell förutsatt att tillämpningen av densamma inte strider mot någon av de grundläggande principerna (jfr bl.a. Kammarrätten i Stockholm i mål nr 6724-09). Endast det faktum att den upphandlande enheten använder sig av en relativ utvärderingsmodell i upphandlingen innebär därmed inte att någon av de grundläggande principerna träds förnär. Bolaget har inte heller anfört något i målet som tyder på att den upphandlande enheten brutit mot någon av de grundläggande principerna vid tillämpning av modellen. Det kan således inte bli fråga om ett ingripande från domstolens sida med hänvisning till den relativa poängsättningen av priset som Vattenfall har använt i förevarande upphandling.

Bolaget har vidare i sina yttranden anfört att det inte varit tillräckligt tydligt vad som avsetts med att de nu aktuella kriterierna i upphandlingsdokumentet varit uppfyllda, delvis uppfyllda eller inte uppfyllda samt att det inte framgår vad som ger poäng. Bolaget har i detta avseende särskilt pekat på ett antal kriterier för att visa på dess otydlighet. Förvaltningsrätten anser emellertid att bolaget inte på ett tydligt sätt beskrivit hur dessa kriterier varit otydliga för en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör. Bolaget har inte beskrivit hur kriterierna kunnat tolkas på olika sätt utan endast i generella termer anfört att kriterierna varit otydliga. Annat har därmed inte kommit fram i målet än att en rimligt informerad och normalt omsorgsfull leverantör får anses kunna tolka informationen på samma sätt. Förvaltningsrätten noterar även att bolaget inte har begärt något förtydligande från Vattenfall innan anbudet lämnades trots att anbudsgivarna enligt upphandlingsdokumentet har haft möjlighet att göra detta om de anser att något är

oklart i upphandlingsdokumentet. Förvaltningsrätten bedömer att vad bolaget anfört om poängsättningen av utvärderingskriterierna inte innebär att transparensprincipen trätts förnär. Det har därmed inte framkommit några skäl att ingripa i upphandlingen på denna grund.

Utvärdering av referenser och kapacitet

Av utvärderingsmodellen framgår att de sista kriterierna vid utvärderingen av de båda paketen har rubriken "references, capability/capacity and other requirements". Till dessa kategorier finns formulär bifogade med kriterier vilka anbudsgivaren besvarar utifrån förtryckta alternativ. Kriterierna avseende referenser avser bl.a. frågor rörande anbudsgivarens erfarenhet från tidigare leveranser av elmätarlösningar och kvaliteten på dessa. Kriterierna avseende kapacitet avser bl.a. anbudsgivarens produktions- och leveranskapacitet, antal produktionsanläggningar, ledtider för leverans av reservdelar samt antal resurser som arbetar med den offererade lösningen.

Bolaget har anfört att Vattenfall sammanblandat kvalificeringsfasen och utvärderingsfasen vilket strider mot de grundläggande principerna och LUF. Till stöd för detta anför bolaget bl.a. följande. Kriterierna som avser vilken erfarenhet, kvalifikationer och resurser en leverantör förfogar över för att säkerställa ett tillfredsställande utförande av uppdraget utgör kvalificeringskrav och inte utvärderingskrav. De uppställda bör-kraven har inte heller någon koppling till kontraktsföremålet. Vad gäller frågorna i utvärderingen som ställts kring leveranser avser dessa leveranser som redan har skett och svaren på frågorna säger ingenting om hur anbudsgivaren kommer att utföra det nu aktuella uppdraget. Utvärderingen av referenserna innefattar inte heller någon bedömning av förmågan hos ett specifikt arbetslag eller nyckelpersoner som har väsentlig betydelse för fullgörande av det aktuella kontraktet och upphandlingen. De krav som uppställts kring anbudsgivarens kapacitet har därtill inte betydelse för eller kan påverka nivån på kontraktets

fullgörande. Kraven tar helt sikte på anbudsgivarens generella produktionsmöjlighet och antal produktionsanläggningar snarare än kvaliteten på upphandlingsföremålet och kan inte anses vara ägnade att identifiera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Hade det krävts att anbudsgivaren hade en viss minimumnivå på kapaciteten för att uppnå en efterfrågad leveranssäkerhet borde ett sådant krav ha uppställts som ett obligatoriskt kvalificeringskrav. Vattenfalls antagande att större kapacitet och fabriker automatiskt leder till högre leveranssäkerhet är även bristfälligt. Ett företag med hög kapacitet och många fabriker behöver inte ha en dedikerad produktion av kontraktetsföremålet till den upphandlande enheten utan kan ha flera andra kunder som väntar på sina produkter och därmed ändå inte ha möjlighet att leverera just det aktuella kontraktetsföremålet. Genom att ställa börkrav avseende anbudsgivarens förmåga och kapacitet har Vattenfall ställt krav som är mer långtgående än vad som är nödvändigt för den aktuella upphandlingen.

Vattenfall anför i denna del bl.a. följande. De nu aktuella moment som har bedömts i utvärderingen har en direkt koppling till upphandlingsföremålet och påverkar nivån på kontraktets fullgörande på ett betydande sätt. Det är därför en självklarhet att Vattenfall, med hänsyn till upphandlingens art, komplexitet och omfattning, har både ett intresse av och en möjlighet att värdesätta om anbudsgivaren har kvalifikationer och erfarenhet att fullgöra kontrakten med god kvalitet. Syftet med frågorna om referensobjekt är att förse Vattenfall med information om erfarenheter från tidigare leveranser och resultat. Syftet med att ställa frågor om kapacitet är inte att bedöma risken för att anbudsgivaren inte kommer att kunna genomföra projektet, utan för att utvärdera det mervärde Vattenfall i detta fall kan erhålla när kontrakten ska fullgöras. Av LUF-direktivet följer även att såväl organisation som eftermarknadsservice och tekniskt stöd kan utgöra kriterier att tillmäta betydelse. Mot bakgrund av att upphandlingen avser leverans och installation av ett mycket stort antal elmätare har anbudsgivarens leveranskapacitet och leveransförmåga självfallet stor betydelse för Vattenfall.

Vattenfall har ett intresse av trygga och stabila leveranser. Ju större möjligheter leverantören har att styra om produktionen i händelse av störningar, desto bättre för Vattenfall. Det är en fullt tänkbar situation att leverantören drabbas av ett plötsligt produktionsbortfall, exempelvis vid brand i någon anläggning. Ett annat möjligt scenario är att leverantören riskerar att slå i produktionstaket vid någon anläggning. Det har handlat om att utvärdera det mervärde Vattenfall ges när förutsättningarna för en hög leveranssäkerhet är så goda som möjligt. Kontraktet och leverantörens åtagande är mycket omfattande. Därför vet Vattenfall av erfarenhet att det finns ett mervärde i bl.a. hur många produktionsanläggningar leverantören förfogar över. Att anbudsgivaren har kapacitet att styra om produktionen vid störningar ger ett mervärde för Vattenfall, är relevant att utvärdera och har därmed den nödvändiga kopplingen till kontraktets föremål. Eftersom kriterierna är uppställda utifrån Vattenfalls behov i detta specifika fall, finns den nödvändiga kopplingen till kontraktets föremål.

Förvaltningsrätten gör följande bedömning.

Av praxis från EU-domstolen framgår att upphandlingsförfarandet består av två steg, fastställande av urvalskriterier och utarbetande av tilldelningskriterier. Dessa två steg utgör skilda moment i upphandlingsprocessen och har olika syften samt omfattas av olika bestämmelser. Vid kontroll av anbudsgivarens lämplighet ska den upphandlande myndigheten utgå från kriterier avseende ekonomisk och finansiell ställning samt teknisk och yrkesmässig kapacitet. Tilldelningen av kontraktet ska däremot genomföras mot bakgrund av lägsta pris eller det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. För det fall tilldelningskriteriet ”det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet” har valts saknas en uttömmande uppräkningslista av de kriterier den upphandlande myndigheten får välja mellan. Det står således den upphandlande myndigheten fritt att välja de kriterier den avser att tillämpa vid tilldelningen av kontraktet, så länge kriterierna syftar till att fastställa det ekonomiskt mest

fördelaktiga anbudet. Kriterier som inte syftar till att fastställa det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet, utan huvudsakligen avser bedömningen av anbudsgivarens förmåga att utföra projektet ifråga kan följaktligen inte anses utgöra tilldelningskriterier (jfr EU-domstolens avgörande i mål C-532/06 Lianakis samt C-601/13 Ambisig).

Förvaltningsrätten anser att det vid en upphandling av denna omfattning och komplexitet får anses ge ett mervärde om anbudsgivaren har erfarenhet av tidigare projekt av samma slag som utförts med god kvalitet, även om detta inte är en förutsättning för att kontraktet ska kunna fullgöras. De kriterier som uppställts avseende referenser bedöms mot denna bakgrund huvudsakligen syfta till att identifiera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Eftersom referensprojekten rör sådana leveranser som upphandlingen avser får det även anses finnas en koppling till upphandlingsföremålet. Vidare avser kriterierna gällande anbudsgivarens kapacitet inte dess generella kapacitet utan är särskilt hänförliga till omständigheter som ger ett mervärde för det som ska upphandlas. Det rör sig alltså inte om kapacitet som är nödvändig för att utföra projektet utan kapacitet som ger ett mervärde vid utförande av projektet, bl.a. för att säkra leveranser vid eventuella störningar. De aktuella kriterierna avseende referenser och kapacitet får därmed huvudsakligen anses ha syftat till att bedöma hur väl det i upphandlingen aktuella kontraktet kan komma att utföras snarare än att bedöma anbudsgivarens förmåga att utföra projektet. Annat har därmed inte framkommit än att de kriterier som ställts upp har en koppling till upphandlingsföremålet och har varit ägnade att identifiera det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet. Någon sammanblandning av kvalificerings- och utvärderingsfasen bedöms därför inte ha skett. Det saknas således skäl för ingripande enligt LUF mot upphandlingen även i denna del.

Sammanfattning

Förvaltningsrätten anser sammanfattningsvis att bolaget inte åberopat sådana omständigheter som visar att Vattenfall i nu aktuella delar av upphandlingsdokumentet brutit mot någon av de grundläggande principer eller bestämmelser i LUF som anförts, varför det inte finns skäl för ingripande mot upphandlingen. Bolagets ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 1 (FR-05).

Annica Hellström
Rådman

Lovisa Bergman har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från beslutets datum.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

